

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

fra Retspolitisk Forening

vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register (Frist for sletning af oplysninger om dna-profiler vedrørende sigtede, men ikke-dømte personer)

Justitsministeriets sagsnummer 2009-730-0961

Indledningsvis skal Retspolitisk Forening beklage, at vi ikke har kunnet sende et høringssvar inden høringsfristen d. 5. ds.

Vi håber, at De alligevel vil være i stand til at behandle høringssvaret.

Om forslaget

Forslaget vil medføre, at dna-profiler på en sigtet person, for hvem der efterfølgende sker frifindelse, påtaleopgivelse eller tiltalefrafald uden vilkår, ikke længere kan opbevares indtil personen fylder 80 år eller afgår ved døden. I stedet indsættes en bestemmelse i lov om Det Centrale Dna-profil-registers § 3, der vil medføre, at disse personers dna-profiler ikke må opbevares længere end 10 år efter den endelige afslutning af sagen. Lovforslaget vil endvidere gennem forslag til ændring af lovens § 7 medføre, at der administrativt fastsættes den samme frist for sletning af biologisk materiale (herunder celleprøver) om sigtede, men ikke-dømte personer.

Herudover fremgår det, at Justitsministeriet, hvis lovforslaget vedtages, agter at indføre den samme frist for sletning af fingeraftryk på sigtede, men ikke-dømte personer.

Det følger af dommen i sagen *S. og Marper mod Storbritannien*, afsagt d. 4. december 2008 af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at den dagældende britiske praksis, hvorefter dna-profiler, celleprøver og fingeraftryk registreredes tidsubegrænset og uafhængigt af lovovertrædelsens grovhed og karakter, var i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 8 om beskyttelse af privatlivets fred m.v. Som begrundelse herfor anførtes bl.a., at alene opbevaringen og lagringen af personfølsomme oplysninger anses at have direkte indvirkning på et individs interesse i beskyttelse af privatlivet (dommens præmis 121).

Det anførtes også, at opbevaringen af personoplysninger om sigtede, men ikke-dømte personer kan udgøre en risiko for ”stigmatisering”, idet personer, der må betragtes som uskyldige, således bliver behandlet på samme måde som dømte personer i denne henseende. Efter britisk lov skulle man destruere oplysninger om personer, der aldrig havde været mistænkt for en forbrydelse. Således blev sigtede, men ikke-dømte personer behandlet anderledes end aldrig mistænkte (præmis 122.)

Dommen er ikke bindende for Danmark, men kan antages at fastlægge nogle vejledende retningslinjer for, i hvilket omfang dna-profiler, celleprøver og fingeraftryk må opbevares.

Foreningens bemærkninger

Foreningen skal bemærke, at forslaget medfører en vis retssikkerhedsmæssig og menneskeretlig forbedring af den nugældende retstilstand, idet dna-profiler, celleprøver og fingeraftryk på sigtede, men ikke-dømte personer ikke længere vil blive opbevaret de facto tidsubegrænset. Der vil således, for så vidt angår dna-profiler, ske en tilbagevenden til retstilstanden før lov nr. 369 af 24. maj 2005, bortset fra, at der nu ikke vil være nogen undtagelse til den foreslåede frist, der undtagelsesvis ville kunne hjemle en længere opbevaring end fristen tilsiger. Sidstnævnte finder foreningen positivt.

10-års-fristen for sletning er dog ikke acceptabel.

Også opbevaring i denne, tidsbegrænsede periode vil udgøre et ubegrundet indgreb i den tidligere sigtedes interesse i beskyttelse af privatlivet og kunne udgøre en risiko for stigmatisering, idet oplysningerne i lighed med samme type oplysninger om dømte opbevares efter sagens afslutning. Udgangspunktet om, at ikke-dømte personer er at betragte som uskyldige, og at de dermed har krav på at blive behandlet i overensstemmelse hermed medfører, at et ønske om en længere frist - eks. de 10 år, der er foreslået i dette lovforslag - ikke kan begrundes med, at der angiveligt skulle være en øget kriminalitetsrisiko blandt tidligere sigtede, som en tidligere arbejds-gruppe havde peget på, jf. bemærkningerne til dette lovforslags pkt. 2.2, eller lignende argumenter. Da personer, som ikke er dømt for det strafbare forhold, de har været sigtet for, er at betragte som uskyldige, findes der tillige ikke at være nogen grund til at behandle oplysninger om disse personer anderledes end oplysninger om personer, for hvem sigtelsen er opgivet som grundløs og oplysninger, der er registreret på baggrund af et uhjemlet indgreb eller et indgreb, retten nægter at godkende. I disse tilfælde skal der ske sletning af dna-profiler m.v. straks, jf. lovens § 3. Således bør også oplysninger om sigtede, men ikke-dømte personer slettes straks efter, at sagen er endeligt afsluttet med påtaleopgivelse, frifindelse eller tiltalefrafald. Hvis dette praktisk og administrativt ikke er muligt, kan der i stedet fastsættes en meget kort frist – maksimum 6 måneder – til at foretage de nødvendige praktiske skridt til at slette oplysningerne om den tidligere sigtede.

Endvidere finder foreningen det betænkeligt, at reglerne vedrørende sletning af biologisk materiale (celleprøver, fingeraftryk m.v.) hidrørende fra sigtede, men ikke-dømte personer alene tilsigtes at skulle fastsættes i en administrativ forskrift og ikke ved lov. Af hensyn til klarheden omkring disse regler samt retssikkerhedshensyn, herunder reglernes retskildemæssige status, bør disse regler fastsættes ved lov.

Konklusion

Konkluderende bemærker foreningen således, at lovforslaget bør udformes således, at dna-profiler på sigtede personer bør slettes straks efter, at den pågældendes sag er afsluttet med påtaleopgivelse, frifindelse eller tiltalefrafald uden vilkår, alternativt efter en meget kort, praktisk begrundet frist på maksimalt 6 måneder. De samme regler bør gælde for celleprøver, fingeraftryk og evt. andet biologisk materiale, og regler herom bør fastsættes ved lov.

København, d. 28. oktober 2009

Bjørn Elmquist
formand

Emil M. Jelstrup
sekretær